

Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Λάρισας

*«Μαθαίνοντας για τις
Θεσσαλικές παραδοσιακές φορεσιές»*

Δημιουργικές δραστηριότητες για παιδιά

Ελληνικές Παραδοσιακές Φορεσιές

Μπερδέματα και...ξεμπερδέματα!

Ο Ιάσων Καλπάκης
έχει μπερδευτεί.

Μάλλον χρειάζεται
λίγη βοήθεια!

← 1. Τι ξέχασε να φορέει ο φουστανελάς;
.....

2. Τι λείπει από τη φορεσιά; →
.....

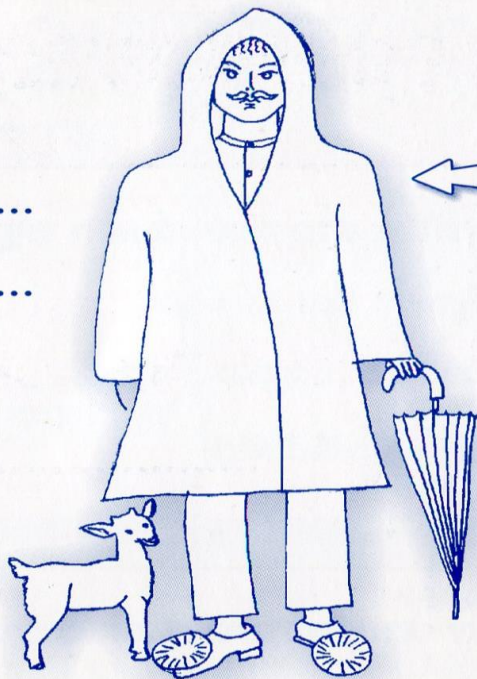
← 3. Τι περίεργο συμβαίνει;
.....

← 4. Τι περίεργο συμβαίνει;

.....
.....

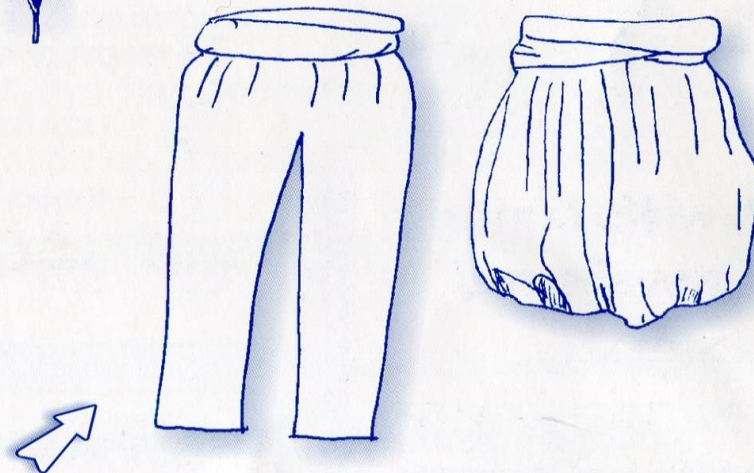

← 5. Τι περίεργο συμβαίνει;

.....
.....

6. Σε ποια σημεία θα κεντήσει
η κοπέλα το καλό της το πουκάμισο;
Κέντησε με τα χρώματά σου το πουκάμισο.

7. Ο καπετάν Μανωλιός από την Κρήτη
τι πρέπει να φορέσει,
τη μπουραζάνα ή τη βράκα;
Υπογράμμισε το σωστό.

Ερωτήσεις και... απαντήσεις!

Η Αντιγόνη Πιρπιρή
έχει ένα σωρό
απορίες.

Διάλεξε τη σωστή
απάντηση.

Ποια κεντίδια στο πουκάμισο της νύφης εύχονται στη νύφη να κάνει πολλά παιδιά:

- τρίγωνα και κύκλοι
- ρόδια και κουκουνάρια
- καράβια με πανιά

Τι φορούν απαραίτητα όλες οι γυναίκες στο κεφάλι τους:

- μάλλινο βκουφί για το κρύο και ψαδάκι για το καλοκαίρι
- κεφαλόδεσμο, διαφορετικό σε κάθε τόπο
- στεφάνια με λουλούδια

Πότε φορά ποδιά στη μέση της η Λενιώ:

- μόνο όταν κάνει τις δουλειές του επιτιού
- φορά την ποδιά κάθε μέρα, ακόμα και με το γιορτινό της το φουστάνι
- όταν λερώνει το πουκάμισο, για να μη φαίνονται οι λεκέδες

Από πού αγοράζει η Φώτω τα ρούχα και τα στρωσίδια της:

- από πλανόδιους πωλητές έτοιμων ρούχων
- τα φτιάχνει μόνη της στον αργαλειό
- από καταστήματα με έτοιμα ρούχα

Πού τοποθετούν οι άνδρες τα διάφορα απαραίτητα αντικείμενα, π.χ. οι καλαμαράδες τις πένες και τα μελανοδοχεία, οι πολεμιστές τα όπλα τους:

- σε βάκους που τους κρεμούν στην πλάτη
- στο ζωνάρι που έχουν τυλιγμένο στη μέση τους
- στις τσέπες από τα παντελόνια τους

Τι φορούν για πανωφόρι το χειμώνα οι άνδρες:

- ζεστά πουπουλένια μπουφάν
- μάλλινα πανωφόρια με κουκούλα ή γούνα
- παλτό δερμάτινα σε διάφορα χρώματα

Τι παπούτσια φοράει ο βλάχος γαμπρός:

- σπορτέξ με αερόβολες
- δερμάτινα παπούτσια με κορδόνια
- τσαρούχια

Παρατηρώ και...ανακαλύπτω!

Ο Μίμης Τσαρουχάκης
παρατηρεί
παλιές φωτογραφίες.

Βοήθητέ τον και
υπογράμμισε
τη σωστή απάντηση.

Πού πηγαίνει η Βλάχα:

- στο πανηγύρι
- στην εκκλησία να παντρευτεί
- στη βρύση για νερό

Γιατί η Βλάχα φοράει φλουριά στο λαιμό της:

- είναι μόδα
- για κόσμημα
- είναι πλούσια

Γιατί φοράει ποδιά την ημέρα του γάμου της:

- επειδή είναι στη μόδα
- επειδή ξέχασε να τη βγάλει
- επειδή έτσι δείχνει ότι είναι νοικοκυρά και σεμνή

Τι φοράει στο κεφάλι ο Βλάχος:

φέβι

εκούφο

καλπάκι

Τι φοράει στα πόδια του ο Βλάχος:

τροχάδια

μπότες

τσαρούχια

Βλάχος

Βλάχα

Ψάχνω και...Βρίσκω!

Ο Ορέστης Φέσης
ψάχνει σε κάθε
δημοτικό τραγούδι να βρει ...
τον κεφαλόδεσμο.

Βοήθησέ τον και απαντήστε
μαζί στις ερωτήσεις!

Γράψε ή υπογράμμισε
τη σωστή απάντηση.

«Μια μπόλια, μια χρυσόμπολια
πουλιέται στο παζάρι
μα είχε το υφάδι¹ μάλαμα
και το στημόνι² ασήμι...»

Ο/η/το ..... είναι:

- ένα πολύχρωμο μαντήλι
- ένα βελούδινο φέσι
- μια ολομέταξη μαντήλα

Φοριέται:

- στο παζάρι
- στο γάμο
- στις δουλειές του χωραφιού

1. Υφάδι: το οριζόντιο νήμα που περνά με τη βοήθεια της σαΐτας ανάμεσα από τα στημόνια του αργαλειού και διασταυρώνεται μαζί τους. Έτσι γίνεται η ύφανση.
2. Στημόνι: το κάθετο νήμα που τοποθετείται κατά μήκος του αργαλειού για να χρησιμοποιηθεί ως βάση του υφαντού. Κατά την ύφανση διασταυρώνεται με το υφάδι και σχηματίζει το ύφασμα.

«Άντε Καραγκούνα στολισμένη
άντε και περήφανα ντυμένη
άντε με τσεμπέρια και φλουριά
άντε βκουλαρίκια ολόχρυσα»

Ο/η/το.....είναι:

- ένα καπέλο
- ένα μαντήλι
- μία βκούφια

«Εσύ 'σαι, νιονυφούλα μου
σταυρός και γκολφ' ατή³ σου
και τι τα θέλεις τα φλουριά
απά⁴ στην κεφαλή σου;»

Τι τα θέλει λοιπόν τα φλουριά:

- για στολίδι
- γιατί δεν έχει άλλα κοσμήματα
- για να πληρώνει στο παζάρι

3. γκολφ' ατή: το εγκόλτιο, κρεμαστό γυναικείο κόσμημα
4. απά: πάνω

«...Της τάζω το φεδάκι μου
γυναίκα να την πάρω...»

Ποιό κεφαλόκαλυμμα φοράει;.....

Τι υπόσχεται:

- να παντρευτεί
- να κάνει ένα δώρο

«Μαντήλι μου μεταξωτό
στην Πόλη σταμπωμένο
μικρή είναι η αγάπη μου
μα θα την περιμένω...»

Ο/η/το ..... είναι στολισμένο:

- με σταμπωμένα λουλούδια
- με κεντίδια
- με πετράδια

«...να δέσεις το κεφάλι σου
με δεκαοχτώ μαντήλια...»

Δεκαοχτώ μαντήλια στο κεφάλι της!

- τυπογραφικό λάθος
- τα φορούσε για να μην κρυώνει το χειμώνα
- δείχνει ότι ο κεφαλόδεσμος ήταν περίπλοκος

«Πήραν και μια νεόνυμφη,
δυο μερών νυφούλα
που' χε τα τέλια στο λαιμό
τα τέλια στο κεφάλι»

Ο/η/τα .....είναι:

- σκουλαρίκια
- χρυές κορδέλες
- λουλούδια